

Naturvernforbundet i Vestfold

23.06.17

Planprogram for kommuneplan 2018-2030, høringsutkast

Høringsuttalelse fra Naturvernforbundet i Vestfold

1. Overordnede vurderinger:

Overskriftene i regjeringens «Nasjonale forventninger» til planarbeidet er:

- Bærekraftig areal- og samfunnsutvikling
- Et attraktivt og klimavennlig tettstedsområde

Vi er helt enige i disse overskriftene, fordi klimaendringer og tap av biologisk mangfold er de største utfordringene menneskeheten står overfor nå. Disse utfordringene må møtes både på globalt, nasjonalt og ikke minst lokalt nivå.

Konkret betyr det etter vår oppfatning at kommuneplanen må

- Ta vare på dyrkbar jord
- Legge til rette for redusert transportbehov
- Legge til rette for overgang fra bilkjøring til kollektiv, sykkel og gange
- Legge til rette for redusert biltrafikk
- Legge til rette for boliger og arbeidsplasser nær kollektivknutepunkter
- Ta vare på og utvikle grøntområder i byen, både på og mellom bygninger

Dersom kommunen følger disse overordnede prinsippene i planarbeidet, vil Tønsberg bli stadig mer attraktiv, bærekraftig og menneskevennlig.

Natur- og grøntområdene har betydning både for biologisk mangfold og for folkehelse og trivsel. De bør helst knyttes sammen slik at det er lett å forflytte seg mellom dem både for mennesker og andre organismer. Byarealene bør utnyttes på en effektiv måte, men ikke slik at byen blir en "steinørken". Det er hverken bra for helse og trivsel, eller for mulighetene til å håndtere ekstremvær og ivareta biologisk mangfold.

2. Ta utgangspunkt i det viktigste kollektivknutepunktet

Kommuneplanen må ta utgangspunkt i det sentrale kollektivknutepunktet i byen. Man må tenke helhet i rom og riktig rekkefølge i tid, dvs.:

1. Avgjøre hvor jernbanestasjonen skal ligge. (Den må ligge sentralt.)
2. Avgjøre hvor busstasjonen skal ligge. (Den må ligge i nær tilknytning til jernbanestasjonen.)
3. Planlegge adkomstene til dette sentrale knutepunktet med sykkel og gangruter, fra byens sentrale arbeidsplasser, handleområder, bylivs- og boligområder.

4. Planlegge adkomstene til knutepunktet med (el)sykkel, buss og mindre kjøretøyer fra kommunen for øvrig.

I planprogrammet står det under pkt.7.4 «Andre endringer i kart og utfyllende bestemmelser med retningslinjer»:

«Det pågår særlig to store infrastrukturprosesser som vil påvirke areal- og transportplanleggingen i Tønsberg i mange år fremover. Det er planleggingen av ny InterCity-strekning mellom Tønsberg – Larvik og tiltak i Bypakke for Tønsbergregionen (som inkluderer ny fastlandsforbindelse fra Nøtterøy/Tjøme). Som følge av dette må det vurderes om noen av båndleggingsområdene for fremtidig infrastruktur bør endres og/eller oppheves.»

Vi stiller spørsmål ved hvorfor disse to helt sentrale prosessene er nevnt som fjerde kulepunkt under «andre endringer» i planen. Disse prosessene vil ikke bare påvirke, men overordnet legge premissene for areal- og transportplanleggingen i Tønsberg. Som følge av dette må kommunen først og fremst sørge for at de riktige, framtidrettede valgene blir gjort med hensyn til infrastrukturen, og lage en plan som følger opp disse. Det er helt feil fokus nå, å vurdere hvilke båndleggingsområder som skal oppheves.

3. Legg til rette for framtidens transportløsninger

Det 20.århundre var privatbilens århundre. Det 21.århundre vil bli preget av omlegging til ulike kollektive løsninger, både velkjente og nye. Internasjonalt skjer ikke bare en sterk utbygging av ulike former for skinnegående transport og busslinjer, men vi ser stadig flere eksempler på det konseptet som kalles «shared mobility».

En case-studie for Lisboa i 2016 viser følgene av å erstatte alle bil- og bussturer med selvkjørende dør-til-dør-tjenester i form av minibusser. Resultatet av simuleringen var: •

- Køene blir eliminert
- Klimagassutslippene kuttes med 1/3
- Behovet for parkeringsareal reduseres med 95%
- Kjøretøyflåten reduseres med 97%
- Antall kjørte km. reduseres med 37%
- Kjøretøyene utnyttes 10 ganger mer enn i dag.

I Vestfold vil kjøretøyene selvsagt være elektriske med norsk strøm eller bruke biogass, og vi vil oppnå et større kutt i klimagassutslipp.

I Oslo planlegger Ruter nå for denne typen mobilitetsløsninger, og vil videreutvikle sin app for billettsalg til å kunne bestille transport av alle typer.

For å legge til rette for framtidens transportløsninger er det viktigste nå å

- stimulere til arbeidstransport til fots, sykkel og forskjellige kollektive løsninger gjennom tiltak og kampanjer rettet mot både offentlige og private arbeidsgivere
- ikke bygge ny 4-feltsmotorvei mellom Nøtterøy og Tønsberg
- begrense arbeidsplassparkeringen, først i de mest sentrale områdene

4. Forsterk jordvernet

Verdens befolkning øker fortsatt raskt, og viktige områder for matproduksjon er truet av klimaendringer. Å sikre matproduksjon vil i fremtiden bli stadig viktigere. Tønsberg kommune har en ganske stor andel av den beste matjorda i Norge (enda større etter sammenslåingen med Re), og det er vårt ansvar å ta godt vare på denne.

Vi er enige i dette utbyggingsprinsippet:

1.1.3. Prioritere fortetting og transformasjon i denne planperioden slik at dyrket og dyrkbar mark forbeholdes matproduksjon. Unntatt er områder der samfunnsinteresser av stor vekt tilsier det (eksempelvis til skole, vei og jernbane).

Vi mener prinsippet bør følges opp strengere, slik at alle områder med dyrkbar mark vernes for boligutbygging, og forbeholdes jord- og skogbruksnæringen. Dette er også god næringspolitikk. Når man følger en fortetnings- og transformasjonsspor, er det heller ikke behov for særlig mye ny veibygging på dyrkbar mark.

Sikre folks tilgang til natur i nærområdene

Tilgang til natur i nærområdene er svært viktig for barns oppvekstvilkår, og alle innbyggeres trivsel og helse. Vi mener planen bør gjennomgås med tanke på å sikre at dette er godt nok ivaretatt.

Som bare ett eksempel på at dette ikke alltid er tilfelle, kan vi nevne skogen mellom Tolvsrød og Søndre Slagen kirke, der store deler er satt av til område for offentlig og privat tjenesteyting. Kommunen bør sikre dette området som grønnstruktur for lek, rekreasjon og bevaring av naturmangfold.

For Naturvernforbundet i Vestfold

Øyvind Johnsen, leder